

Jednodnevna kirurgija – postoje li granice?

Poštovani uredniče,

S osobitom pozornošću čitali smo rukopis Brundula i sur. *Jednodnevna kirurgija – postoje li granice?*, tiskan u *Liječničkom vjesniku* 2023;145:257–260. U njemu se temeljem analize baze publiciranih radova MEDLINE prvenstveno raspravlja o modelima probira i otpusta kirurških bolesnika u vanbolničkim uvjetima uz osvrt na stanje u nas. Potaknuti ovim tekstom, djelatno aktivni kako u početcima, tako i u razvoju jednodnevne kirurgije u RH, našli smo potrebu napisati nekoliko redaka teksta, a vezano uz izvanredna stanja i veliki uzlet jednodnevne kirurgije u Kliničkome bolničkom centru Zagreb. Državne mjere prevencije i obuzdavanja utjecaja pandemije COVID-19 neizravno su i snažno favorizirale jednodnevnu kirurgiju. Drugi ključni čimbenik koji je u mnogome potaknuo jednodnevnu kirurgiju jest urušaj bolničkoga postelnog kapaciteta zagrebačkih bolnica nakon potresa. Tako je ono što nije ostvareno reformama zdravstva kroz desetke godina gotovo preko noći postalo realnost. KBC Zagreb utemeljio je Zavod za jednodnevnu kirurgiju 2008. godine. Reforma zdravstva koja je imala cilj postupno smanjenje akutnih kirurških postelja, a koju je započeo ministar Rajko Ostojić, kroz sve ove godine nije mijenjala navike ležanja u bolničkim posteljama prije i nakon operacije. Tako se pod pritiskom želja naših bolesnika teško razvijala jednodnevna kirurgija. Projekt Dnevne bolnice kirurških struka potpomagala je i EU, donacijama ne malih sredstava opremljene su brojne ustanove pa tako i naša. Nakon deset godina pripreme dokumentacije za izradu građevine i opremanja u ožujku 2008. godine, u novoizgrađenoj zasebnoj zgradi, u prostoru Dnevne kirurgije, u četirima operacijskim dvoranama u KBC-u Zagreb izvode se kirurški zahvati po načelima jednodnevne kirurgije, ali i ambulantne kirurgije. Te prve godine načinjeno je ukupno 100 zahvata, koristeći tek u manjeg broja bolesnika opću anesteziju.¹ Uhodavao se rad, a kapaciteti koristili u izvođenju 2.500 ambulantnih zahvata.² Vrste zahvata jednodnevne kirurgije, koje su izvođene po specijalnostima abdominalne, dječje, plastične, proktološke i vaskularne kirurgije, bile su ograničene na jednoznačenkaste brojeve. Nakon početnog značajnog rasta na oko 270 zahvata godišnje, dugi niz godina tek se neznatno povećavao broj učinjenih operacija. Ipak, s vremenom je proširen popis operacijskih zahvata po broju, vrsti i specijalnostima, a opća anestezija je uzela značajnije mjesto u radu jednodnevne kirurgije.³ Radovi na građevinskoj rekonstrukciji potresom oštećene Klinike za kirurgiju KBC-a

Zagreb počeli su ove godine. Posteljni kapacitet je prepolovljen, a programi bolničke kirurgije u značajnoj su mjeri izmješteni u ambulantni pogon. Uvedena je nova sistematizacija rada, povećan je broj kirurga koji rade jednodnevnu kirurgiju, a vremenski se normativ protegao u dvije smjene. Kapaciteti prostora koriste se značajno većim djelokrugom. Doseg i opsežnost jednodnevne kirurgije u novim okolnostima bit će vidljiv u idućem vremenu. Za dojam dosadašnjeg rada, dajemo neke pokazatelje kirurških postupaka iz prethodne godine (2022.). Po postulatima jednodnevne kirurgije radi svih šest zavoda Klinike za kirurgiju KBC-a Zagreb. Što se tiče dječje jednodnevne kirurgije, tri su najčešća zahvata: operacija preponske kile, nespuštenih testisa i fimoze (operirano 288 djece). U istom periodu Zavod za hepatobilijarnu kirurgiju i transplantaciju abdominalnih organa, uzimajući u obzir samo tri najčešće izvođena zahvata (laparoskopska operacija žuči, operacija preponske kile i pilonidalnog sinusa), načinio je 255 operacije. Dakle, temeljem samo ovih dvaju pokazatelja, gotovo je dvostruko povećan broj zahvata u odnosu na period od prije deset godina. Kako pismo uredniku nije primjeren oblik iznošenja stručnih izvješća, obrade podataka i analiza, o statistici razvoja jednodnevne kirurgije u okviru KBC-a Zagreb sačinio ćemo originalan znanstveni članak i poslati u Vaš časopis.

Anko Antabak , Hrvoje Silovski

LITERATURA

1. Antabak A, Šeparović I. Jednodnevna kirurgija kao sastavni dio moderne bolnice 21. stoljeća. *Acta Chir Croat.* 2015;12:11–2.
2. Antabak A, Papeš D, Fabijanić I, Luetić T. Kirurgija u dnevnoj bolnici. *Acta Chir Croat.* 2016;13:21–8.
3. Antabak A, Bešlić I, Bulić K, Škegro M, Papeš D, Pasini M. Kirurško liječenje preponske kile: ambulantno ili bolnički. *Liječ Vjesn.* 2017;139:273–6.

Adresa za dopisivanje:

Prof. dr. sc. Anko Antabak, dr. med., <https://orcid.org/0000-0002-6139-7799>
Klinika za kirurgiju, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, KBC Zagreb,
Kišpatičeva 12, 10000 Zagreb, e-pošta: aantabak@kbc.zagreb.hr